

СХВАЛЕНО: педагогічною радою Гімназії №6 Новоград-Волинської міської ради Житомирської області (протокол від <u>01 .09.2022 р., № 7</u>)	ЗАТВЕРДЖЕНО: Наказ по Гімназії №6 Новоград-Волинської міської ради Житомирської області від <u>01 .09.2022 р., №120-О</u>
--	---

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Новоград-Волинської територіальної громади
Житомирської області
Гімназії №6 Новоград-Волинської міської ради Житомирської області

I ступеня
(1 – 4 класи)

на 2022 - 2023 н.р.

ЗМІСТ

1. ВСТУП. ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛАДУ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ.
2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
3. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ РОЗПОЧИНАТИМУТЬ ЗДОБУТТЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
4. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ
5. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ
6. ПЕРЕЛІК ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ
7. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
8. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
9. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
10. ДОДАТОК (НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ)

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА І СТУПЕНЯ

1. Пояснювальна записка

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Освітня програма початкової освіти гімназії №6 Новоград-Волинської міської ради Житомирської області передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма для початкових класів схвалена педагогічною радою школи (протокол від _____ №_____) та затверджена директором (наказ від _____ №_____) .

Освітня програма для початкових класів для 1-2 класів складена на основі Державного стандарту початкової освіти (2018), Типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272); для 3-4 класів Державного стандарту початкової освіти (2018), Типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273)

Освітня програма початкової освіти розкриває підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта передбачає поділ на 2 цикли: 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку і потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

2. Вимоги до осіб, які розпочинатимуть здобуття початкової освіти

Початкову освіту в першому класі здобуватимуть діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося шість років. Початкову освіту в 2-4 класах здобуватимуть всі діти згідно віку (відповідно до Закону України «Про освіту»). До здобуття другого (основного) циклу початкової школи (3-4 класи) допускаються переважно учні, які здобували початкову освіту на першому (адаптаційно-ігровому) циклі у 1–2-х класах. Зберігаючи наступність, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Назва освітньої галузі	Кількість годин на рік				
	Класи	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.

<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна	9/315	10/350	10/350	10/350	39/1365
Іншомовна					
Математична	4/140	4/140	5/175	5/175	18/630
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Технологічна	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Інформатична		1/35	1/35	1/35	3/105
Мистецька	2/70	2/70	2/70	2/70	8/280
Фізкультурна*	3/105	3/105	3/105	3/105	12/420
Усього	22/770	24/840	25/875	25/875	96/3360
<i>Варіативний складник</i>					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1/35	1/35	1/35	1/35	4/140
Загальнорічна кількість навчальних годин	23/805	25/875	26/910	26/910	100/3500
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20/700	22/770	23/805	23/805	88/3080
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23/805	25/875	26/910	26/910	100/3500

На основі освітньої програми гімназії №6 Новоград-Волинської міської ради Житомирської області складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу, загальний обсяг навчального навантаження та тривалість освітніх галузей і предметів, детальний розподіл навчального навантаження на тиждень. Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети (Додаток 1 НУШ, затверджений Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 р.(Додається))

Варіативна складова навчального плану використовуватиметься на запровадження додаткової години з навчання грамоти в 1 класі і додаткової години з української мови в 2-4-х класах.

Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюватиметься не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегруватиметься у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

4.Опис очікуваних результатів навчання за освітньою програмою

Перелік освітніх галузей за змістовими лініями

Освітню програму 1-4 класів укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (рідномовна і іншомовна),

- математична,
- природнича,
- технологічна,
- інформативна,
- соціальна і здоров'язбережувальна,
- громадянська та історична, мистецька, фізкультурна.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, вчителі 1-4 класів будуть реалізовувати завдання у рамках кожної галузі. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах І циклу реалізовуватимуться паралельно та розкриватимуться через «Пропонований зміст», який окреслює навчальний матеріал, на підставі якого будуть формуватися очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання.

Зміст освітньої програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних 6 цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

5. Перелік навчальних програм для 1-4-х класів (НУШ)

	Назва навчальної програми
1	Типова освітня програма для 1-2 класів (автор Савченко О.Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272)
2	Типова освітня програма для 3-4 класів (автор Савченко О.Я.), (затверджена наказом МОН України від 08.10.2019 № 1273)

№	Назва навчальної програми	Ким затверджено, рік затвердження
1	2	3
1	Українська мова 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
2	Іноземна мова 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
3	Математика 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
4	Я досліджую світ 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
5	Дизайн і технології 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
6	Інформатика 2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
7	Музичне мистецтво 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
8	Образотворче мистецтво 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
9	Фізична культура 1-2 класи	МОН України, наказ № 1272 від 08.10.2019
10	Українська мова 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
11	Іноземна мова 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
12	Математика 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
13	Я досліджую світ 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
14	Дизайн і технології 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019

15	Інформатика 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
16	Музичне мистецтво 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
17	Образотворче мистецтво 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
18	Фізична культура 3-4 класи	МОН України, наказ № 1273 від 08.10.2019
19	Хореографія	МОН України, лист № 1/11-787 від 08.03.2008

6.Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Важливою складовою формування соціальної громадянської компетентностей в учнів є ранков зустрічі, які згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України проводяться на початку кожного навчального дня впродовж 15–20 хвилин. Час на проведення ранкових зустрічей не облікується в класних журналах, частково компенсує різницю в тривалості навчальних занять (лист Міністерства освіти і науки України No1/9-190 від 2.04.2018 року).

Для досягнення очікуваних результатів навчання використовуватимуться інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо. Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

В початковій школі освітній процес може організовуватись дистанційно (навчання з використанням дистанційних технологій). Використовуватиметься онлайн платформа для дистанційного навчання – GoogleClassroom. Здійснення взаємодії вчителів та учнів у форматі відеозв'язку Googl Meet, платформа NZ.UA.

7. Опис інструментарію оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів молодшого шкільного віку визначені Державним стандартом початкової освіти. Установлення ступеня досягнення учнями 1–2-х класів, обов'язкових результатів навчання 3-4 класів здійснюється відповідно до наказів

Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Оцінювання результатів навчання та особистих досягнень учнів 1–2-х класів має формувальний характер, здійснюється вербально та передбачає активне залучення здобувачів освіти до самоконтролю й самооцінювання. Воно має на меті:

- супроводжувати навчальний поступ учнів;
- вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації освітньої програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб учнів;
- підтримувати бажання навчатися та прагнути максимально можливих результатів;
- запобігати побоюванням помилитися;
- плекати впевненість у власних можливостях і здібностях;
- виховувати ціннісні якості особистості.

У 1-му класі передбачено формувальне і підсумкове оцінювання. Останнє здійснюється лише в кінці навчального року та має на меті визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання. Облік результатів підсумкового оцінювання фіксується вчителем у свідоцтві досягнень. Навчальні досягнення учнів 2-4-х класів підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) оцінюванню. Тривалість виконання діагностичної роботи не має перевищувати 35 хвилин (5 хвилин — інструктаж, 30 хвилин — виконання роботи). Діагностувальні роботи, що проводяться з мовно-літературної, математичної та природничої освітніх галузей, учні виконують у зошитах для діагностичних робіт або на окремих аркушах тощо. Результатом оцінювання діагностувальної роботи є оцінне судження («має значні успіхи» / «демонструє помітний прогрес» / «досягає результату за допомогою вчителя» / «потребує уваги й допомоги»).

Оцінні судження не фіксуються в класному журналі, але можуть зберігатися в учнівському портфоліо.

В 3-4 класах відповідно рішення педагогічної ради гімназії №6 Новоград-Волинської міської ради Житомирської області здійснюватиметься рівневе оцінювання, яке фіксуватиметься в класному журналі. Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання

здійснюватиметься на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти, яка дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання (Додаток 1 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813)

Здобувачі освіти по завершенню навчального року отримують Свідоцтво досягнень 1-2 класу, Свідоцтво досягнень 3-4 класу (Додатки 2,3 до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 р., №813)

8.Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складатиметься з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Додаток 1

(НУШ-2), затверджений Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року

Навчальний план для початкової школи з навчанням українською мовою (1-4 класи)

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень у класах				
	1А	2А,Б	3А,Б	4А,Б	Разом
Мовно-літературна	7+1	7+1	7+1	7+1	56
Іншомовна (англійська)	2	3	3	3	20
Математична	4	4	5	5	32
Я досліджую світ (природнича, громадська і історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	3	3	3	3	21
Технологічна	1	1	1	1	7
Інформаційна	-----	1	1	1	6
Мистецька (Музичне і образотворче)	2	2	2	2	14
Фізкультурна	3	3	3	3	21
Усього	22+1	24+1	25+1	25+1	177
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	7
Українська мова	1	1	1	1	7
Загальнорічна кількість навчальних годин	20+3	22+3	23+3	23+3	177
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	156
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26	177